

És Donald Trump feixista?

per Guillem Pujol

El **feixisme** és un d'aquells fenòmens sobre la naturalesa dels quals la **comunitat politològica** no acaba de posar-se d'acord. Com la **democràcia**, la [ideologia](#) o la **llibertat**. És com una pastilla de sabó mullat. Tot i així, és important intentar definir què significa, perquè **el feixisme parteix d'una concatenació elaborada del pensament que pot emergir en contextos polítics de gran crisi i desestabilització**. Pot semblar un fenomen innocu a **Catalunya** i **Espanya** avui en dia –també se n'hauria de parlar–, però no ho és a **Grècia**, on **Aura Daurada** és present al Parlament, i comença a no ser-ho als **Estats Units**, que estan vivint les primàries més estrambòtiques des de la irrupció de George Wallace al 1968.

Si no hi ha una intervenció divina clara, diàfana i decidida, **Donald Trump** serà el **candidat republicà** que aspirarà a la Presidència i convertir-se en l'inquilí de la Casa Blanca. L'única opció contemplada pel **Partit Republicà**, que no vol veure com el multimilionari de **Queens** es fa amb la nominació ni en el pitjor dels malsons, seria que Trump no arribés amb majoria absoluta a la **Convenció** del partit per poder presentar-hi un candidat alternatiu mes o menys de consens. Poc probable. (Per a informació detallada sobre el procés de primàries, consulteu la [sèrie](#) publicada a **Finestra d'Oportunitat**)

La més que probable nominació de Trump espanta. Espanta la seva posició sobre la **immigració**, la seva **rampant misogínia** i la seva **actitud bel·ligerant**. La recent negativa de condemnar **David Duke**, representant del **Klux Klux Klan** que havia donat suport explícit a la seva campanya, ha acabat d'obrir el debat: es pot considerar que Donald Trump i allò que representa són feixisme?

El feixisme és un fenomen polític que té els seus **orígens en el període d'entreguerres del segle XX**. Es pot concebre com un **moviment social en un període de crisi amb una ideologia que és alhora individualista i totalitzant**. Qualsevol definició de feixisme ha d'estar oberta a l'onada històrica que l'acompanya, a la cultura a la qual pertany i a l'estructura orgànica del règim en el qual s'emmarca. Tot i així, hi ha unes quantes característiques comunes als règims feixistes que ens permeten parlar del feixisme com un fenomen únic. En aquest article en destaquem cinc, i les comparem amb allò que diu el metamilionari de Queens.

1. El feixisme és una ideologia que celebra la nació o la raça com una comunitat orgànica transcendent d'altres lleialtats i emfatitza el mite del declivi i el ressorgiment

Què diu Trump: *"Let's make America great again"*

Trump presenta l'actual situació dels Estats Units com poc menys que una **situació d'entreguerres**, amb una **constant amenaça sobre la vida dels ciutadans americans**, a través de la composició de l'**enemic exterior**. Aquest discurs va més enllà del 99% de les campanyes electorals que promulguen "el canvi". En aquest cas, Trump apel·la a recuperar aquella **Gran Amèrica** que ha estat trepitjada i malferida (que va existir o no), fins al punt de tenir com a eslògan de campanya el conegut: "Hem de fer Amèrica gran una altra vegada".

2. El feixisme tendeix a celebrar la masculinitat, la joventut i el poder regeneratiu de la violència. Pot promoure doctrines de supremacia racial, persecucions ètniques, expansió imperialista i genocidis

Què diu Trump: *"I love the Mexican people, but Mexico is not our friend. They're killing us at the border and they're killing us on jobs and trade. FIGHT!"*¹

La sortida al considerat **clima pseudoapocalíptic** passa per la figura del pare de família autoritari amb qui cal alinear-se perquè resolgui tots els problemes. Trump emfatitza la seva posició de **centurió de la nació** amb la creació de l'enemic exterior: la seva esperpèntica idea de resseguir la frontera amb Mèxic amb un **big fat wall** (un mur gros i fort) és defensada sota premisses marcadament racistes.

---

¹ M'estimo els mexicans, però Mèxic no és el nostre amic. Ens estan matant a la frontera i ens estan matant la feina i el comerç. LLUITEU!

3. El feixisme tradicionalment s'ha associat amb l'extrema dreta reaccionària; és hostil al marxisme, al liberalisme i al conservadorisme, però agafa elements de tots tres corrents

Què diu Trump: *"I will not let people die on the streets for lack of health care"*²

El feixisme parteix de la **necessitat de protecció d'un grup social determinat** (per les raons que siguin), del qual normalment procedeix. Aquesta protecció es realitza **a través d'un experiment socialitzant de distribució de la renda mitjançant l'espoli d'una minoria**, ètnica o racial.

Si Donald Trump divideix el Partit Republicà no és principalment per les seves declaracions racistes (que també), sinó per apropar-se als demòcrates en qüestions com l'**Obamacare**, o els subsidis de l'etanol, coses a què qualsevol **freemarketeer** ha d'oposar-se. Aquesta ambivalència apunta a un segment llargament oblidat pels republicans que està donant suport a Trump en massa: les classes blanques treballadores, que han vist com l'**American dream** s'esfumava alhora que se sentien desatesos. Sembla complicat que Trump pogués dur a terme un espoli fiscal sobre la base de condicions ètniques, però la **Xina** ha estat assenyalada com una enemiga que ofega els americans en aspectes com el comerç i els llocs de treball, i també els mexicans –bé, els **mexicans** són acusats de tots els mals, fins i tot de ser una **colla de violadors**.

4. El feixisme busca organitzar cèl·lules paramilitars en un intent de disminuir el tradicional monopoli de la violència estatal. Pretén subordinar les esferes de la societat en una visió orgànica de la comunitat

Què diu Trump: després que dos dels seus seguidors apallissessin un rodamón hispà en el seu nom, el magnat afirmà: *"I will say that people that follow me are very passionate. They love this country and they want this country to be great again. They are passionate"*³

Històricament el feixisme ha **estat antiexèrcit**, perquè sabia que l'exèrcit era portador d'uns valors que no eren els seus. Per aquesta raó s'explica la seva **promoció d'una milícia paral·lela** que s'acaba imponent, com els camises negres a la Itàlia de Mussolini o les SS alemanyes. És obvi que Trump no compta amb un braç armat coordinat per assaltar el **monopoli de la violència**. Tot i així, successos recents mostren que alguns dels seus seguidors ja han intentat començar a imposar la Nova Amèrica, i el més preocupant és que ell ho celebra.

---

² No deixaré morir gent al carrer per falta de sanitat pública.

³ Diré que la gent que em segueix és molt apassionada. Estimen aquest país i volen que sigui gran una altra vegada. Són apassionats.

5. El feixisme és sexista i està gairebé sempre dominat per figures masculines, vinculades a un discurs misogin que exalta la superioritat física i política del gènere masculí

Què diu Trump: *“If Hillary can’t satisfy her husband what makes her think she can satisfy America?”*⁴

D’aquest punt, no n’hi ha cap dubte. Els repetits comentaris misògins, com el tot just l’esmentat, ha aconseguit, afortunadament, que la meitat de les dones dels Estats Units tingui una opinió “molt desfavorable” del candidat republicà. Les dones, com els hispànics, seran crucials per impedir que arribi a la Casa Blanca.

Si ens atenem a les cinc característiques exposades, veurem que, en major o menor intensitat, el discurs de Donald Trump s’hi ajusta. Si no és feixista, s’hi assembla molt.

Imatge de portada: Donald Trump en un míting a Dallas, Texas, al Setembre 2015. **Font:** [National Review.com](http://NationalReview.com)

---

⁴ Si la Hillary (Clinton) no pot satisfer el seu marit què li fa creure que podrà satisfer Amèrica?